

ZJEDNODUŠENĚ O ODPUSTCÍCH

Odpustky jsou jedním z duchovních prostředků katolické církve, které se používají jako podpora věřícím při jejich duchovním růstu a jejich snaze o nápravu následků hříchu.

Každý hřích má své následky

Když člověk jedná hříšně, vzniká nejen vina, ale také určité následky (např. narušené vztahy nebo škody na sobě i ostatních). Tyto následky je třeba napravit.

Odpustek zmírňuje důsledky

Církev nabízí praxi odpustků jako duchovní prostředek, který pomáhá zmírnit nebo zcela odstranit následky hříchu, tzv. časné tresty za hříchy (např. posmrtné bolestné očišťování).

Podmínky pro získání odpustku

Aby člověk získal odpustek, musí se pro to vnitřně rozhodnout a vyvinout osobní aktivitu na poli duchovního růstu. K tomu je ještě potřeba splnit určité specifické podmínky, jako je modlitba, dobré jednání ve prospěch druhých, aktivní účast na svátostech (zpověď a svatě přijímání), modlitba na úmysly papeže a být v „milosti posvěcující“ (tedy bez závažného těžkého hříchu).

Další důležité postřehy k praxi odpustků:

- Odpustky nejsou „odpouštěním hříchů“. K tomu slouží svátost smíření (zpověď).
- Odpustky se dle učení církve dělí na **částečné** (zmírňují částečně následky hříchu a tedy „časného trestu“) nebo **plnomocné** (odstraňují veškeré následky hříchu, tedy všechny „časný trest“).
- Odpustky lze dle nauky církve přijmout pro sebe, anebo pro zemřelé („duše v očistci“)
- V historii bohužel došlo i k jejich zneužití, například když byly ve středověku prodávány za peníze, což vedlo k velké kritice, jejich diskreditaci a následným předsudkům proti této praxi.
- Církev dnes klade důraz na správné pochopení odpustků jako duchovní pomoci a motivaci k dobrému životu, nikoli jako jakýsi obchodovatelný nástroj.
- Odpustky nejsou dnes nijak formalizované. Jejich realizace a přijetí („udělení“) probíhá čistě na osobní (vnitřní) úrovni.

AKTUALITY

SBÍRKA NA JUBILEUM MLÁDEŽE

Milé sestry, milí bratři, mnoho z vás přes média sledovalo Celostátní setkání mládeže v roce 2022 v Hradci Králové nebo dění během Světových dnů mládeže v Lisabonu v roce 2023. Myslíme, že tato setkání jsou velkým povzbuzením nejen pro mladé, ale pro celé společenství církve.

Děkujeme vám za vaši štědrost při sbírce v roce 2022, ve které jste podpořili tato setkání. Věříme, že vnímáte ve svých farnostech, jak tyto akce povzbudily mladé v prožívání víry. Ale bez vašich darů by tyto akce nebyly dostupné všem.

V neděli 23. března 2025 proto proběhne celostátní sbírka na podporu pastorace mládeže. Výtěžek bude použit na přípravu českého programu Jubilea mládeže v Římě v letošním roce a na připravované Celostátní setkání mládeže v Ostravě v roce 2026.

Pokud nemůžete darovat do nedělní sbírky, tak můžete poslat **dar na účet 2602177857/2010**. Rádi vám vystavíme potvrzení o daru, když nám pošlete informace o dárci: kancelar@aksm.cz.

Děkujeme za podporu mládeže modlitbou, finanční sbírkou či jinými cestami.

Vyprošuji Boží požehnání.

biskup Pavel Posád, delegát ČBK pro mládež

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 13. března 2025. Uzávěrka následujícího dvojčísla: 27. března 2025. Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošík. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník
ŘK farnosti Semily

Číslo 6 16. března 2025

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošík, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Koštofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Farnost
sv. Petra a Pavla

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 17. 3. – 30. 3. 2025

17. 3.	Po	–	–	–	
18. 3.	Út	KA	18.00	za † Josefa Kopala a †† z rodiny Novotných	
19. 3.	St			Slavnost SV. JOSEFA, snoubence Panny Marie	
		KO	18.00	za † Josefa Šobáně	
20. 3.	Čt	KA	08.00	za zdraví a Boží požehnání pro Josefa	
21. 3.	Pá	KO	17.30	<i>pobožnost křížové cesty</i>	
		KO	18.00	na úmysl dárců	
22. 3.	So	DD	13.30	za farníky	
		KA	18.00	za †† z rodů Studničkových, Kurfiřtových a Havrdových	

23. 3. Ne 3. NEDĚLE POSTNÍ

sbírka na Jubileum mládeže

KO 08.30 za †† Marii a Zdeňka Stehlíkovy

24. 3. Po – – –

25. 3. Út Slavnost ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ

KO 18.00 za †† Bohumila, Pétu a Páju Malé

26. 3. St KA 08.00 za zdraví a pokoj v rodině

27. 3. Čt KA 08.00 za † Karla Hucana

28. 3. Pá KO 17.30 pobožnost křížové cesty

KO 18.00 za † Hendryka Gurgula

29. 3. So DD 13.30 za farníky

KA 18.00 na úmysl Pavla

30. 3. Ne 4. NEDĚLE POSTNÍ

KO 08.30 za † Lucii Kloboučkovou

Tradiční model farnosti a jeho limity

Nedostatek kněží se zřetelně a někdy i dramaticky projeví při úmrtí, dlouhodobém onemocnění nebo odchodu kněze z pozice správce farnosti. Vystane řada problémů, od zajištění nedělních bohoslužeb a pohřbů přes zabezpečení administrativní stránky chodu farnosti až třeba po problém otevírání a zavírání kostela. Něco se přidá sousednímu faráři (který už má možná farností několik), něco zastanou farníci. A komu zůstane služba hlásání evangelia takřikajíc jako hlavní oblast činnosti?

Postupným vývojem jsme zdědili stav, kdy se vše podstatné v životě farnosti „zavěsí“ na osobu a službu kněze-faráře. Ten měl sice dříve často k ruce farního vikáře (kaplana), někdy i dva, ale v současnosti je kaplan spíše výjimkou. Tento stav nelze považovat za dlouhodobě akceptovatelný. Otázkou však zůstává, zda a jak ho lze měnit, když ne přímo změnit.

Trvalý jáhen: „lepší ministrant“?

Po roce 1990 bylo možné připravovat, světit a zapojovat do veřejné pastorace trvalé jáhny. V porovnání s jinými zeměmi to bylo se zpožděním, protože trvalé jáhenství bylo sice obnoveno už na 2. vatikánském koncilu, ale v naší zemi ho kvůli státním zásahům nebylo za totality možné realizovat.

Trvalé jáhenství si muselo v celé západní církvi hledat svou vlastní identitu. Někde byla jáhenská služba dlouho omezena na liturgickou asistenci, jinde se jáhni stali částečnými „náhradníky kněží“, vedoucími bohoslužby slova, udělujícími křest dětí nebo oddávajícími. Jinde prakticky stojí v čele farností, kde však nemohou předsedat eucharistii a sloužit svátostí smíření a pomazáním nemocných.

Ve větších, zejména městských farnostech je proto vhodné, aby trvalý jáhen nebyl jen

„zástupcem v nouzi“, ale spolupracovníkem faráře, který vykonává svou pastorační agendu – například přípravu snoubenců, péči o nemocné či přípravy ke svátostem. Trvalý jáhen, který má svou rodinu a necírkevní zaměstnání, může být navíc „lidem ze světa“ bližší než kněz či biskup.

Akolyté, katechisté a lektoři v pastoraci

Už léta se hovoří o zapojení laiků do farního života, ale realizace postupuje pomalu. Přenechat laikům mimoliturgické úkoly je pro kněze mnohdy snadnější než jim svěřit rozhodovací pravomoci. Klíčové je proto rozlišit, co lze v rámci současného kanonického práva realizovat a co vyžaduje hlubší teologickou diskusi a případné právní změny.

Rozšíření služeb akolytů a lektorů na ženy a zřízení služby katechistů je v některých částech světa pouze zoficiálním reálného stavu, kdy laici tyto úkoly již dávno vykonávají. V jiných oblastech je to stále výzva. Historicky jde o návrat k době, kdy pastorační úkoly nebyly v celém rozsahu pouze na faráři.

Obava z klerikalizace laiků

Při těchto úvahách je nutné brát vážně obavy z klerikalizace laiků. Každý v církvi by měl zastávat svou vlastní roli a ne suplovat roli jinou. Církev jako Boží lid a královské kněžstvo znamená, že každý má svůj podíl na jejím životě. Potřebné služby by měly být rozděleny podle schopností a obdarování jednotlivých členů.

V našich podmínkách může chvíli trvat, než se význam těchto služeb plně uchytí a jejich přínos bude vnímán nejen jako nouzové řešení nedostatku kněží, ale jako organická součást života farnosti. Pokud se tak stane, promění se nejen farní aktivity, ale i samotná role faráře, jáhnů a dalších služebníků církve.

P. Aleš Opatrný

Slavnost Zvěstování Páně připomíná nejobdivuhodnější a nejpamátnější okamžik – vtělení Krista v Marii z Nazaretu, kterou si vyvolil nebeský Otec za matku pro svého Syna. Pravý Bůh přijal naši přirozenost a Maria, skvoucí se čistotou, obdržela po svém souhlasu důležitou roli spolupracovnice v Božím plánu spásy. Boží Syn, náš Vykupitel, stal se jedním z nás, abychom my měli účast na jeho božství.

Devět měsíců před Vánoce se v křesťanském kalendáři připomíná „Slavnost Zvěstování“. Jak křesťané věří, Maria tehdy počala Ježíše skrze Ducha Božího. Je to událost, se kterou má spousta lidí problém. Jak se něco takového mohlo stát? Vždyť to přece není možné! Už Marie se ptá, jak se to stane.

Byla by ale škoda uvíznout jen na technické stránce této věci. Zkusme zvolit trochu jiný úhel pohledu. Ta událost nám totiž připomíná jednu zásadní věc, totiž jak Bůh vstupuje do tohoto světa. Že to není jako nějaký blesk či ohnivá koule z čistého nebe, zvuk hromu nebo nějaký nadpřirozený jev. Neděje se to za potlesku, ve světle reflektorů nebo za pozornosti médií. Dochází k tomu v běžném životě a nepozorovaně. Ježíš začíná svůj pozemský život v zapomenutém městečku daleko od centra dění, daleko od náboženského centra. Neodehrává se to v chrámu, ale v obyčejném venkovském domě, ve všední den.

Zvěstování nám připomíná událost, kterou začal Ježíšův pozemský příběh. To se stalo jenom jednou. Boží přícházení do tohoto světa tím ale neskončilo, nevyčerpal se. I my můžeme být jeho součástí, i my sami můžeme zažívat zvěstování. To může vypadat třeba tak, že se člověku v nějaké bezvýchodné situaci otevře budoucnost, že se objeví nějaká nová nabídka smyslu, že člověk zahlédne světlo na konci temnoty, novou naději vprostřed beznaděje. Zvěstování je něco, co se

děje nečekaně, co nemůžeme naplánovat, co nemůžeme my sami vymyslet, ovlivnit, přivolat. Je to něco dost neuvěřitelného.

Jak to souvisí se situací, kterou prožíváme dnes? Zažíváme nyní například zatěžkávací zkoušku celé společnosti, tohoto světa, možná každého člověka osobně. Je to zkouška, která má prověřit, jak pevný je náš život, co v něm vlastně stojí za to, na co se můžeme spoléhat, co je v něm trvalé a hodnotné. Možná je to situace, která má oddělit bezcenné věci od těch cenných. Vstupujeme tak do určité krajiny, někam, kde to neznáme, do něčeho, v čem se neumíme pohybovat, kde neplatí naše osvědčené postupy a řešení. Jsme zkrátka zvaní k něčemu novému. Třeba jsme do té situace vrženi podobně, jako byl Ježíš po svém křtu vržen Duchem na poušť, jak to čteme v evangeliích. Byl vyveden, podle originálu doslova vyvržen, tedy asi ne zcela dobrovolně. Ani nás se obvykle nikdo neptá, jestli chceme být tam, kam jsme se náhle dostali. Ale v tom všem může právě zaznívat hlas zvěstování, můžeme zde zaslechnout pozvání k něčemu novému, nečekanému, co bychom sami nevymysleli.

Možná jsme svědky toho, že se zvěstování děje okolo nás, když vidíme hrdinství lidí, jejich solidaritu, velkorysost blízkých i vzdálených, tvořivost pro druhé. Všichni lidé, kteří jsou ochotni dělat velkorysé kroky solidarity, kroky hrdinství, nezištnosti, vydanosti, jsou těmi, kteří zažili zvěstování.

Přeji nám všem, abychom nepřeslechli zvěstování, které nám Bůh adresuje do našeho vlastního života.

P. Pavel Pola OCD

A Slovo se stalo tělem

a přebývalo mezi námi.

Jan 1,14